

บทความการวิจัย

การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
สังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ADMINISTRATION OF THE STUDENT AID SYSTEM IN SCHOOLS NETWORK
UNDER THE PARTONAGE OF HIS MAJESTY THE KING

วันเฉลิม รอดบำเรอ
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดป่าไก่อ (ส่วนประชาชนกุล) ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดบึงเหล็ก ในพระบรมราชานุเคราะห์ และโรงเรียนนันทบุรีวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 142 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งตามชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t (t-test) และการทดสอบค่า F (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการดำเนินงาน โดยรวมอยู่ในระดับน้อย
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 6 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 22 แนวการจัดการศึกษายังให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักว่า ทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ รวมทั้งมาตรา 23 (5) ในการจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การจัดกระบวนการเรียนให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนรู้จักประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา คิดเป็น ทำเป็น รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่พึงปรารถนาและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา อีกทั้งมีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (กรมสุขภาพจิต, 2551 : 11 - 12)

ปัจจุบันสภาพปัญหาของสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสื่อสาร เป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้โลกไร้พรมแดน ทำให้เกิดข้อมูลข่าวสารทั้งทางบวกและทางลบ ซึ่งนับวันจะยิ่งทวีความซับซ้อนและรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมของเด็กและเยาวชนของชาติ ก่อให้เกิดปัญหาสังคมและพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาการหนีเรียน ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็ก การพนัน การมีค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2549 : ก) และจากผลการวิจัยของ กฤษฎา ชลวิริยะกุล (2552 : 65) พบว่า สาเหตุของปัญหาที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและไม่พึงประสงค์เกิดจากภาวะความเครียดที่มีสูงในตัวบุคคลวัยรุ่นและวัยเรียน ซึ่งเป็นวัยที่ต้องมีการปรับตัวมากกว่าวัยอื่น ทั้งในด้านการเรียน ปัญหาส่วนตัว ปัญหาการปรับตัวกับกลุ่มเพื่อนและปัญหาต่างๆ อีกมากมาย ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากครอบครัว สังคม และโรงเรียน

โดยเฉพาะการขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ ผู้ปกครองและครู เป็นสาเหตุสำคัญต่อสุขภาพจิตและการมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เช่น การเสพติด การมั่วสุมในแหล่งอบายมุขหรือสถานเริงรมย์ต่างๆ การมั่วสุมทางเพศ การมีพฤติกรรมก้าวร้าว ไม่สนใจการเรียน หากไม่มีการแก้ไขความรุนแรงจะยิ่งเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ทำการสำรวจพฤติกรรมกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยแบบออนไลน์ พบว่า พฤติกรรมของวัยรุ่นมีความเปลี่ยนแปลงไปจาก ปีก่อนๆ ค่อนข้างมาก และมีแนวโน้มจะบ่มเพาะพฤติกรรมเชิงลบมากขึ้น และจากการสำรวจยังพบว่า เด็กไทยชอบใช้ความรุนแรงเป็นอันดับ 2 ของโลก โดยมีสัดส่วนนักเรียนถูกรังแกถึงร้อยละ 40 ซึ่งปัญหานี้ได้ส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาหนีเรียนฆ่าตัวตาย และนักเรียนที่ถูกรังแกจะเสี่ยงต่อโรคซึมเศร้า ในขณะที่นักเรียนที่เป็นผู้รังแกจะเคยชินกับการละเมิดกฎ โตขึ้นจะเสี่ยงต่อการ

เป็นอันธพาล เทียวเตรไม่สนใจการเรียน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอน โดดเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ขณะเดียวกันก็เกิดมีแหล่งมั่วสุ่มของเยาวชน ที่นัดพบกันดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มั่วสุ่มยาเสพติด มีการขายบริการทางเพศจนติดเชื้อเอดส์ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร เพิ่มมากขึ้นมีอัตราการกระทำผิดทางอาญา เพิ่มขึ้นจากอดีตหลายเท่า (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 11)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้นในปีการศึกษา 2549 ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพระบบหนึ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัด ดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้บริหาร ครูและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือส่งเสริมนักเรียนอย่างมีระบบและต่อเนื่อง โดยสร้างความผูกพันระหว่างครูและศิษย์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตนักเรียนให้มีทักษะการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างมีความสุข ตามเจตนารมณ์ของนโยบายและภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้องและขณะเดียวกัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรฐานการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหาและการคุ้มครองสิทธิเด็ก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 14)

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงาน ที่ตรวจสอบได้ โดยมีครูประจำชั้น เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานและบุคลากรทุกฝ่าย ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน ได้แก่ คณะกรรมการโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารและครูทุกคนมีส่วนร่วมส่งเสริม พัฒนา ป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็ง คุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤติทั้งปวง ในความเชื่อที่ว่าทุกคนต้องการความรัก ความเข้าใจ การให้อภัย การให้ออกส เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ทุกคนมีศักยภาพที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต เพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่าง และความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมคิด ร่วมทำ ของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งโรงเรียนทุกแห่งต้องจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมศักยภาพนักเรียน เน้นกิจกรรมส่งเสริม พัฒนาป้องกัน แก้ไขปัญหา โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนมีมาตรฐานในการจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริม ความปลอดภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม สิทธิเด็ก ตลอดจนการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน เช่น ปัญหาสารเสพติด ปัญหาพฤติกรรม ปัญหาทางเพศ โดยประสาน ความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรในท้องถิ่น สร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงความรู้สารสนเทศและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานการจัดทำระบบข้อมูลข่าวสารสนเทศเพื่อพัฒนาส่งเสริมแก้ไข และส่งต่อผู้เรียน ในทุกระดับและทุกประเภท (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 1-4)

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์และมีระเบียบวินัยที่ดี ครู อาจารย์ จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบ การดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาสาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ จากงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2548 : 18) พบว่า เด็กที่มีความเสี่ยง เด็กด้อยโอกาส ถ้าโรงเรียนให้ประสบการณ์ที่ดี มีการช่วยเหลือเด็กทำให้เด็กมีมีโนภาพของตนดีและเด็กจะมีความสุข สิ่งเหล่านี้ จะเป็นปัจจัยปกป้องที่สำคัญในอนาคตสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546ก : 1) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการส่งเสริม พัฒนา การป้องกันและการแก้ไขปัญหาให้แก่ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่เข้มแข็งมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะการดำรงชีวิตและรอดพ้น จากวิกฤตทั้งปวง ส่วน มจริน แผลงจันทิก (2554 : 9) กล่าวว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีครูประจำชั้น / ครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย การรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียน การป้องกันและแก้ไข การส่งต่อ อย่างมีขั้นตอน มีวิธีการและเครื่องมือ โดยประสานความร่วมมือกับผู้เกี่ยวข้องเพื่อดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีพัฒนาการ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนคือ เพื่อให้โรงเรียน มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีกระบวนการ วิธีการและเครื่องมือที่มีคุณภาพและมีมาตรฐานสามารถตรวจสอบได้ เพื่อส่งเสริมให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา บุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนหน่วยงานและองค์กรภายนอกมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และเพื่อให้ นักเรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมพัฒนาเต็มตามศักยภาพเป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551 : 5)

นอกจากนี้ จากการศึกษาปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุญทรัพย์ นามเกษม (2557 : 130) พบว่า มีปัญหาที่สำคัญหลายด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น ไม่มีการประชุมวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจน ขาดระบบการจัดการที่ดี ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน เครื่องมือที่ใช้ไม่มีความหลากหลาย ครูขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน เช่น ขาดการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานักเรียนเป็นรายบุคคลมาใช้ในการคัดกรองนักเรียน ขาดการนิเทศติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการส่งเสริมนักเรียน เช่น ขาดการวางแผน ไม่นำผลการคัดกรองมาใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ขาดงบประมาณในการดำเนินการ การจัดกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา เช่น ขาดการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ขาดการอบรมให้ครูมีความรู้ทักษะในการให้คำแนะนำ และด้านการส่งต่อ เช่น ไม่มีการจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการส่งต่อ และขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งต่อภายนอก เป็นต้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการศึกษา และเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนให้เหมาะสม อันจะส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการส่งเสริมให้นักเรียนที่ได้รับการช่วยเหลือมีพัฒนาการอย่างเต็มตามศักยภาพ เป็นคนที่สมบูรณ์ทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตลอดจนมีคุณภาพชีวิตที่ดีสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดป่าไถ่ (ส่วนประชาชนกุล) ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดบึงเหล็ก ในพระบรมราชานุเคราะห์ และโรงเรียนนันทบุรีวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 222 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ โรงเรียนมัธยมวัดศรีจันทร์ประดิษฐ์ ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดสันติการามวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดป่าไถ่ (ส่วนประชาชนกุล) ในพระบรมราชานุเคราะห์ โรงเรียนวัดบึงเหล็ก ในพระบรมราชานุเคราะห์และโรงเรียนนันทบุรีวิทยา ในพระบรมราชานุเคราะห์ จำนวน 142 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งตามชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมโดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากสถาบันรัชต์ภาคย์ เพื่อแจ้งขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล ไปยังผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำหนังสือขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามพร้อมแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง

3. ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วมีความสมบูรณ์จำนวน 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยเรียงจากสภาพการดำเนินงานในระดับมากที่สุดไปหาสภาพการดำเนินงานในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้คะแนน มีดังนี้

5 หมายถึง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยใช้ความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์สภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยการหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวม และรายด้าน

3. นำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทางสถิติมาแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 แปลความหมายว่า มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 แปลความหมายว่า มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 แปลความหมายว่า มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 แปลความหมายว่า มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 แปลความหมายว่า มีสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีต่อสภาพการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน ตัวแปรตำแหน่ง และขนาดโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า t (t -test) ตัวแปรประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1.1 ค่าความถี่
- 1.2 ค่าร้อยละ
- 1.3 ค่าเฉลี่ย
- 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

2.1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient)

3. สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่

- 3.1 ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ค่าที (t -test)
- 3.2 ทดสอบสมมติฐานการวิจัยโดยใช้ค่าเอฟ (F -test)

สรุปผลการวิจัย

ดังผลการวิจัยต่อไปนี้

1. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา รายด้าน เรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาและด้านการส่งต่ออยู่ในระดับมากเท่ากัน รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการส่งเสริมพัฒนาอยู่ในระดับมาก

โดยมีการดำเนินงานในแต่ละด้านดังนี้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับจากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความร่วมมือของนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแลอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความน่าเชื่อถือของผลการวิเคราะห์พฤติกรรมนักเรียนเพื่อการแบ่งกลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความชัดเจนของตัวชี้วัดที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการแบ่งกลุ่มนักเรียน และการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการแบ่งกลุ่มนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความเป็นมาตรฐานของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนในโรงเรียน และการใช้ข้อมูลภายในโรงเรียนเช่นครูเพื่อนเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียนอยู่ในระดับมากเท่ากัน

1.3 ด้านการส่งเสริมพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสนใจของผู้ปกครองในการประชุมร่วมกับโรงเรียน เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงพฤติกรรมนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมโฮมรูมโดยการสำรวจความต้องการของนักเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความต่อเนื่องในการให้คำปรึกษาของครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การให้ความรู้ความเข้าใจและความพร้อมแก่ครูที่ปรึกษาในการให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่นักเรียนและการให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาของนักเรียนจากผู้ปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากัน และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งต่อ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความพยายามของครูที่ปรึกษาในการแก้ปัญหานักเรียนก่อนการส่งต่อ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความชัดเจนของการจัดระบบส่งต่อนักเรียนตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก อยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2 ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ทุกโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้บรรจุไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และเป็นตัวบ่งชี้สำคัญที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการประเมินคุณภาพทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษาจึงทำให้ทุกโรงเรียนมีการดำเนินการตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในทุก ๆ ด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของหลาย ๆ เรื่อง เช่น บุญมา นาคะวะรังค์ (2549) ได้ศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาทางสังคม ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยรวมอยู่ที่ระดับมากชยานนท์ มุลพิมพ์ (2550 : 100-101) ได้ศึกษาระดับการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1พบว่า สภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากจักรี โพธิ์สำนึก (2550 : 49) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

แต่อย่างไรก็ตามสำหรับสภาพการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่พบว่า อยู่ในระดับมากและที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่นักเรียนนั้น อาจเนื่องมาจาก กระบวนการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีความร่วมมือกันและประสานงานกันในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ทั้งนี้ สอดคล้องกับที่พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล คือ ความร่วมมือของนักเรียนในการให้ข้อมูลกับโรงเรียนหรือครูที่ปรึกษาและการสร้างความสัมพันธ์ ที่ีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนที่ให้ความดูแล ซึ่งก็สอดคล้องกับมานพ บุญสมพงษ์ (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต ครูที่ปรึกษา และเสนอ

แนวคิดที่ว่าโรงเรียนควรหาวิธีประสานกันระหว่างครูที่ปรึกษากับผู้ปกครองนักเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน (Classroom Meeting) ควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูในการเยี่ยมบ้านในระเบียบเหมาะสม ควรมีข้อมูลนักเรียนครบทุกด้าน การจัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ครูที่ปรึกษาควรให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมก่อนเรียน (Home Room) และครูที่ปรึกษาควรแสวงหาวิธีการร่วมมือจากนักเรียนในการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของโรงเรียน พบว่า

2.1 ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานสำคัญของสถานศึกษาที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันพัฒนาไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูก็ผ่านกระบวนการพัฒนาทุกคนและร่วมมือกันปฏิบัติในทุกชั้นตอนจึงทำให้มุมมองในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของผู้บริหารและครูไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวีรพงษ์ เจริญไชย (2552) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ของผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพ แตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

2.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ ในทำนองเดียวกันเนื่องจากกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นภาระงานสำคัญของสถานศึกษาที่ผู้บริหารและครูร่วมมือกันปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องทุกปีจึงส่งผลต่อความคิดเห็นของครูและผู้บริหารที่ไม่แตกต่างกันแม้จะมีประสบการณ์แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรพงษ์ เจริญไชย (2552) ได้ศึกษา สภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ของผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

2.3 โรงเรียนขนาดต่างกันมีการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก

ทุกโรงเรียนในกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ผ่านกระบวนการอบรม และพัฒนาตามนโยบายทุกโรงเรียนทั้งผู้บริหารและครูจึงทำให้มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ พรหมรักษา (2552) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 พบว่า การศึกษา เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของพนักงานครูเทศบาลในโรงเรียนสังกัดกลุ่ม การศึกษาที่ 9 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการศึกษากิจการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียน ตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จากผลการวิจัยแม้ว่าผลการดำเนินงานในภาพรวมจะอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาราย ด้านจะเห็นว่าด้านการส่งเสริมพัฒนาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนั้น โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการจัด กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาให้มากยิ่งขึ้น โดยจัดกิจกรรมให้หลากหลายและสอดคล้องกับสภาพปัญหาและ ความต้องการของผู้เรียน

1.2 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลโรงเรียนควรให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล นักเรียน ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองนักเรียนเพื่อรับทราบข้อมูลต่างๆ ของนักเรียนและควรจัด ประชุมชี้แจงผู้ปกครองนักเรียนทุกคนให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านข้อมูลนักเรียนอย่าง น้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

1.3 ด้านการคัดกรองนักเรียน โรงเรียนควรมีเกณฑ์มาตรฐานของเกณฑ์การแบ่งกลุ่มนักเรียนใน โรงเรียน และการใช้ข้อมูลภายในโรงเรียนเช่นครูเพื่อนเป็นข้อมูลเพิ่มเติมในการคัดกรองนักเรียน

1.4 ด้านการส่งเสริมพัฒนา โรงเรียนควรมีการประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและควรกำหนดโครงสร้างการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ชัดเจนให้รู้ บทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายจะได้ดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาโรงเรียนควรมีการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการ ช่วยเหลือนักเรียนในกรณีที่มีปัญหาโดยมีการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนดการจัดกิจกรรมให้เกิดความเหมาะสม และสอดคล้องกับพฤติกรรมด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน

1.6 ด้านการส่งต่อโรงเรียนควรติดต่อประสานงานกับเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก และควร พัฒนาครูให้มีทักษะของครูฝ่ายปกครองในการแก้ปัญหาให้นักเรียนส่งต่อนอกจากนี้ ควรดำเนินการส่งต่อนักเรียน ที่มีปัญหาไปยังครูแนะแนวครูพยาบาลครูประจำวิชาฝ่ายปกครองหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะปัญหาหากครูที่ปรึกษา ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนระดับต่างๆ

2.2 ควรมีการศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับโรงเรียนอื่น ๆ เพื่อให้ทราบปัญหาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนว่าแตกต่างกันอย่างไร

2.3 ควรวิจัยและพัฒนาหรือศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกลุ่มโรงเรียนตามพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว